Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

26 485 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Nr. 463 **BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 juli 2026

Het Ministerie van Financiën heeft aangifte gedaan bij het Openbaar Ministerie (OM) van het (mede) plegen van oplichting, valsheid in geschrift en witwassen door twee partijen en/of haar bestuurders bij het verkrijgen van exportkredietverzekeringen en financieringsverzekeringen (ekv's) voor projecten.[1] Deze aangifte speelt in de context van bredere vermoedens van fraude met de Nederlandse ekv-faciliteit en bij andere landen die publieke ekv's aanbieden.

In deze brief informeer ik uw Kamer mede namens de Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over de aangifte en de vermoedens van fraude. Vervolgens ga ik in op de verschillende maatregelen die zijn genomen om de schade zoveel mogelijk te beperken en om dit type fraude bij de ekv in de toekomst te voorkomen. Omwille van de vertrouwelijkheid in het kader van het strafrechtelijk onderzoek deel ik op verzoek van het OM alleen de hoogstnoodzakelijke informatie. Vanwege het lopende onderzoek is gewacht met het informeren van uw Kamer tot dat het OM informatie naar buiten bracht. Dat is vanochtend gedaan.

Vermoedens van fraude

De uitvoerder van de ekv – Atradius Dutch State Business (ADSB) – ontving eind 2024 signalen vanuit het netwerk van internationale exportkredietverzekeraars over mogelijke fraude bij de inzet van garanten bij een aantal ekv-gedekte projecten. Garanten worden vaak ingezet bij financiële transacties om te zorgen voor meer financiële zekerheid. Bij een

[1] Met de ekv-faciliteit worden betalingsrisico's verzekerd die zijn verbonden aan Nederlandse handel en investeringen in het buitenland. De Nederlandse staat treedt op als verzekeraar en ADSB voert de ekv-faciliteit uit in naam van en voor rekening en risico van de Staat. De werking van de ekv-faciliteit is uitgebreid toegelicht in bijvoorbeeld de Beleidsdoorlichting artikel 5 begroting IX: Exportkredietverzekeringen, -garanties en investeringsverzekeringen (Kamerstuk 31 935, nr. 82).

kst-26485-463
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

ekv-gedekte transactie is veelal sprake van een exporteur of financier (de verzekerde) die betaald moet worden door een koper in het buitenland (de debiteur). De ekv dekt het risico af dat de verzekerde niet betaald wordt door de debiteur. Om het financieel risico van de debiteur te versterken, kan een garant worden ingezet. Een garant neemt de betalingsverplichting van de debiteur over, zodra de debiteur hier niet aan kan voldoen. De signalen duidden erop dat de financiële cijfers van garanten vermoedelijk vervalst zouden zijn.

Direct na de signalen van de mogelijke fraude is ADSB in samenspraak met de Ministeries van Financiën en Buitenlandse Zaken een uitgebreid onderzoek gestart. Daarbij heeft ADSB twee gespecialiseerde onafhankelijke partijen ingeschakeld om ter plaatse te onderzoeken in hoeverre de zichtbare operationele activiteiten van de garanten stroken met gegevens uit de jaarrekeningen. Uit het onderzoek blijkt dat de financiële cijfers van ingezette garanten bij meerdere ekv-gedekte projecten niet kloppen. ADSB had accountantsverklaringen van de garanten ontvangen, maar deze zijn vermoedelijk vervalst.

Na contact met andere landen werd duidelijk dat dit ook bij andere publieke exportkredietverzekeraars speelt. Zodoende lijkt sprake te zijn van een geraffineerd internationaal netwerk waarbij partijen in meerdere landen valse documentatie gebruiken om in aanmerking komen voor een ekv.

De aangifte

Op basis van artikel 162 Wetboek van Strafvordering is een ambtenaar wettelijk verplicht om aangifte te doen als zij een redelijk vermoeden heeft dat een bepaald strafbaar feit is gepleegd. Bij één ekv-gedekt project zijn er meerdere aanwijzingen dat er door een Nederlandse partij strafbare feiten zijn gepleegd bij het verkrijgen van een ekv en de financiering van het project. Daarom heb ik een strafrechtadvocaat ingeschakeld om namens ADSB en daarmee namens de Nederlandse staat aangifte te doen tegen de Nederlandse partij en de partij die bij dit project de garant heeft aangedragen.

Genomen maatregelen bij lopende ekv's

ADSB heeft alle lopende ekv-aanvragen, afgegeven dekkingstoezeggingen[2] en polissen doorgelicht op vermoedens van fraude om schade voor de Staat zoveel mogelijk te beperken. In het geval van lopende aanvragen en dekkingstoezeggingen heeft ADSB nader onderzoek gedaan indien sprake was van betrokkenheid van een van de verdachte garanten. De aanvragen en dekkingstoezeggingen zijn stopgezet wanneer onvoldoende informatie beschikbaar was over de juistheid van de financiële omvang van garanten. ASDB heeft in afstemming met de Staat vier aanvragen afgewezen en vier dekkingstoezeggingen beëindigd.

Mogelijke schade

Momenteel heeft ADSB veertien afgegeven polissen in verzekering voor negen projecten waarbij vermoedens van fraude bestaan. Op dit moment is het onzeker hoe groot de schade voor de Staat uiteindelijk zal zijn. Dit zal op termijn duidelijk worden. ADSB heeft wel mogelijkheden om de schade te beperken, bijvoorbeeld door zekerheden uit te winnen.

---

[2] Een dekkingstoezegging is een voorloper van een polis. Het is een juridische toezegging van ADSB dat de Staat bereid is om de ekv-aanvraag in verzekering te nemen.

De ekv-begrotingsreserve heeft een omvang van 826 miljoen euro en is voldoende om alle eventuele definitieve schade te dekken. Een schade is definitief wanneer ADSB geleden schade niet meer kan verhalen op de debiteur of diens garant. Zodra de schade definitief is, zal ik uw Kamer informeren via de reguliere begrotingsstukken.

Aanscherping beleid

Naar aanleiding van de vermeende fraude is in kaart gebracht welke maatregelen nodig zijn om dit type fraude bij de ekv in de toekomst te voorkomen en is het beleid hieromtrent aangescherpt. De aanpassingen betreffen onder meer het definiëren van risico-indicatoren en het stellen van scherpe eisen aan garanten, zodat fraude met financiële cijfers en accountantsverklaringen gedetecteerd kan worden. ADSB-medewerkers hebben hierin aanvullende trainingen gekregen. Ook is in het nieuwe beleid een vereiste opgenomen dat een garant een belang moet hebben in de partij of in het project waarvoor ze garant staat.

ADSB neemt in internationaal verband een leidende rol om ervaringen en handelingsperspectieven met andere landen te delen. Zo heeft ADSB op tijd andere exportkredietverzekeraars gewaarschuwd om herhaling te voorkomen.

Op dit moment wordt de uitvoering van de ekv aanbesteed. In de aanbesteding zijn dan ook eisen opgenomen over het mitigeren van risico's op fraude en de versterking van de algehele risicobeheersing.[3]

Ik hoop u hiermee voor nu voldoende geïnformeerd te hebben.

De Staatssecretaris van Financiën,
E. Eerenberg

[3] Kamerstuk 26 485, nr.460